

Մ աշտոցի Արձագանգ

Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ Սուրբ Յակոբ Կիրակնօրեայ Դպրոցի ամսաթերթ
WWW.SOURPHAGOP.ORG (14-րդ տարի)

Այս թիւով.....

<u>Ձեռնադրութիւն</u>	Էջ 2-5
<u>Փետրուար ամսուան բացատրական տօնացոյց</u>	Էջ 2,5-12
Տեառնընադառաջ	
Տասներկու Մարգարէները	
Ատովմանց	
Ոսկեանց	
Սուքիասեանք	
Յիշատակութիւն Ս. Մարգիս Զօրավարի	
Ղեւնդեանք	
Ս. Թեոդորոս զօրավար	
Մեծ Պահքի Կիրակիները	
Նորահրաշ Ս. Վարդանանց շարական	
Ս. Սահակ Պարթեւ	
<u>Պահուած բառ</u>	Էջ 13
<u>Բարեկենդան Առաջաւորաց Պահոց</u>	Էջ 14
<u>Եզակի գիրեր</u>	Էջ 14
<u>Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը</u>	Էջ 15-18
<u>Ամէն օր Վարդանանց է</u>	Էջ 20

Փետրուար 2014 (ԻԱ տարի թիւ 6)

Քանզի Հայր Մեր
զՍուրբ Աւետարանն
Գիտենք եւ Մայր
զ Ա ո ա ք է լ ա կ ա ն
Եկեղեցի Կաթուղիկէ:

Ամսուան Համարը

«Ո՞վ կրնայ, ուրեմն, մեզ բաժնել Քրիստոսի սերէն. նեղութի՞ւնը, անձկութի՞ւնը, հալածա՞նքը, սո՞վը, մերկութի՞ւնը, վտա՞նգը, կամ սո՞ւրը»: Հռոմայեցիներուն 7.35

Հաւատք

Կրօն

Եկեղեցի

Լեզու

Մշակոյթ

Փետրուար ամսուան բացատրական տօնացոյց

Կիր. 2	Ծննդեան Գ. Կիրակի
Գշ. 4	Սրբոց երկոտասան մարգարէիցն՝ Ովսեայ, Ամովսայ, Միքիայ, Յովելեայ, Աբդիու, Նաուումայ, Ամբակումայ, Յոֆանու, Սոփոնիայ, Անգեայ, Ջաքարիայ, Մաղաքիայ:
Կիր. 9	Ծննդեան Դ. Կիրակի: Բարեկենդան Առաջաւորաց Պահքին
Բշ. 10	Առաջաւորաց Պահք
Գշ. 11	Առաջաւորաց Պահք
Դշ. 12	Առաջաւորաց Պահք
Եշ. 13	Առաջաւորաց Պահք: Յիշատակ՝ Յոֆան Մարգարէի:
Ուր. 14	Տեառնընդառաջ
Շբթ. 15	Ս. Սարգիս Զօրավար եւ որդին Մարտիրոս
Կիր. 16	Ծննդեան Ե. Կիրակի
Բշ. 17	Սրբոց Ատովմանց Զօրավարացն
Գշ. 18	Սրբոց Սուքիասանց Վկայիցն
Եշ. 20	Սրբոց Ոսկեանց Քահանայիցն
Շբթ. 22	Ս. Սահակ Պարթեւ
Գշ. 25	Սբ. Ղեւոնդեանք
Եշ. 27	Սբ. Վարդանանք

ՁԵՌՆԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

Քաջ հովիւր որ Իր անձը գոհեց Իր հօտին համար, թող քեզի կարողութիւնը տայ Իր հօտը արդարութեամբ առաջնորդելու, քու անձդ ալ քու հօտիդ համար օրինակ դարձնելով: (Մաշտոց ձեռնադրութեան):

Ձեռնադրութեան Խորհուրդը

Ձեռնադրութիւնը աստուածային պաշտօնին նուիրուելու, Աւետարան քարոզելու, Եկեղեցւոյ խորհուրդները սպասաւորելու, Քրիստոսով փրկութիւն շնորհելու, ժողովուրդին ապաշխարութեան հրաւիրելու, ինչպէս նաեւ շնորհ փոխանցելու խորհուրդն է: Ձեռնադրութիւնը կը կատարուի եպիսկոպոսի մը կողմէ եւ կը նուիրագործուի Սուրբ Հոգիի օծումով: Խորհուրդը Մկրտութեան եւ Դրոշմի նման անկրկնելի եւ անջնջելի է:

Խորհուրդի հաստատումը

Այս խորհուրդը հաստատուած է Յիսուս Քրիստոսի կողմէ, երբ ան իր առաքելութեան ընթացքին ընտրելով իր առաքեալները անոնց տուած է քահանայապետական իշխանութիւն (Ղուկ. ԻԴ 50-51):

Առաքեալները այդ իշխանութեամբ սարկաւագներ կը ձեռնադրէին, որոնք թէ՛ Քրիստոսի խօսքը կը քարոզէին եւ թէ՛ իրենց ձեռքը հիւանդներու գլխուն դնելով, զանոնք կը բուժէին: Այս իշխանութիւնը առաքեալները փոխանցեցին իրենց յաջորդներուն եւ այս իշխանութիւնն է որ կը ստանայ այսօր ձեռնադրուող հոգեւորականը:

Եկեղեցւոյ նուիրապետական կառոյցը

Մեր եկեղեցին ունի իննը աստիճան՝

- ա. Դոնապանութիւն.
- բ. Ընթերցողութիւն.
- գ. Երդմսեցուցչութիւն.
- դ. Ջահակալութիւն.
- ե. Կիսասարկաւագութիւն.
- զ. Սարկաւագութիւն.
- է. Քահանայութիւն.
- ը. Եպիսկոպոսութիւն.
- թ. Կաթողիկոսութիւն:

Դոնապանութենէ մինչեւ Սարկաւագութիւն, կը կոչուին փոքր աստիճաններ, իսկ վերջին երեքը մեծ աստիճաններ: Փոքր աստիճանները կը տրուին հաւատացեալներու ծիսական կանոնաւորութեան համար եւ դպրաց դաս կը կոչուին: Այս վեց աստիճաններէն զատ կան նաեւ Սաղմոսերգուի եւ Աւելածուի պաշտօնները, որոնք նոյնպէս ցած աստիճաններ են:

Դոնապան. Եպիսկոպոսի հրամանով կը բացուի եւ կը փակուի եկեղեցւոյ դուռը: Աստիճանը կը տրուի եպիսկոպոսին կողմէ, եւ ան եկեղեցիէն դուրս, եկեղեցւոյ բանալիները կը յանձնէ նուիրեալ հաւատացեալ դոնապանին:

Ընթերցող. Աստիճանը կը տրուի եկեղեցւոյ մէջ, դռան մօտ: Ան հասուն անձ մը կ'ըլլայ եւ իրաւունք կ'ունենայ մարգարէական եւ առաքելական ընթերցուածները կարդալու:

Երդմսեցուցիչ. այս պաշտօնը կը տրուի եկեղեցւոյ ատեանին մէջ. այսօր այդ պաշտօնը գոյութիւն չունի: Ատենօք, ան իր ձեռքը հիւանդներու գլխուն դնելով, դէւերը հիւանդին մէջէն դուրս հանելու եւ Մկրտուածները չար սատանայէն հրաժարեցնելու պարտականութիւնը ունէր:

Ջահակալ. այս աստիճանը կը տրուի եկեղեցւոյ դասին առջեւ: Ջահակալին պարտականութիւնն է վառել եկեղեցւոյ բոլոր լոյսերն ու ջահերը, պատրաստել Սուրբ Պատարագի Նշխարը եւ Բաժակը:

Կիսասարկաւագ. այս աստիճանը կը տրուի եկեղեցւոյ դասին առջեւ. Կիսասարկաւագը պարտաւոր է խնկարկել, զգեստաւորել պատարագիչը, սպասարկել Ս. Պատարագի Խորհուրդը, եւայլն:

ՍԱՐԿԱՎԱԳԱԿԱՆ ԱՍՏԻՃԱՆ

Սարկաւագ բառը յունական ծագում ունի եւ կը նշանակէ սպասաւոր, ծառայ: Առաքելական շրջանին սարկաւագները կը սպասարկէին կարիքաւորներուն եւ կը տնօրինէին քրիստոնէական համայնքին տնտեսական հարցերը: Անոնց պարտականութիւններէն են սուրբ Սեղանին առջեւ սպասարկել պատարագիչին եւ ձեռնադրութեան ժամանակ եպիսկոպոսը արտօնութիւն կու տայ պատարագի ժամանակ Աւետարան կարդալ, սուրբ խորհուրդը խորհրդարանէն դուրս բերելով պատարագիչ հոգեւորականին տալ:

ՔԱՀԱՆԱՅԱԿԱՆ ԱՍՏԻՃԱՆ

Քահանան եկեղեցւոյ Խորհուրդները, աստուածային պաշտամունքներն ու արարողութիւնները կատարող անձ է եւ նաեւ հովիւ իր ժողովուրդին: Եկեղեցին ունի նաեւ կուսակրօն քահանաներ որոնք արեղայ կը կոչուին, նոյն օծումն ու ձեռնադրութիւնը ունին, առաւել չամուսնանալու ուխտ կը կատարեն:

ՎԱՐԴԱՊԵՏԱԿԱՆ ԱՍՏԻՃԱՆ

Այս աստիճանը կուսակրօն քահանային՝ արեղային տրուած գիտական աստիճան մըն է: Անոր պաշտօնն է քարոզել եւ ուսուցանել, Աստուածաշունչը մեկնաբանել, եկեղեցւոյ դաւանութիւնը, ծէսն ու կանոնները բացատրել, հսկել եկեղեցւոյ վարդապետութեան անաղարտ պահպանումին: Վարդապետութիւնը ունի 14 աստիճաններ՝ առաջին չորսը պարզ վարդապետի աստիճաններ են, իսկ ւնասցեալը մեծ կամ ծայրագոյն վարդապետի աստիճաններ:

ԵՊԻՍԿՈՊՈՍԱԿԱՆ ԱՍՏԻՃԱՆ

Եպիսկոպոսութիւնը Եկեղեցւոյ նուիրապետական կարգի բարձրագոյն աստիճանն է: Ան Եկեղեցւոյ տեսուչն է ժողովուրդի առաջնորդը, թեմի կառավարիչը: Միայն եպիսկոպոսը իրաւունք ունի եկեղեցւոյ բոլոր խորհուրդները, կարգերը եւ ձեռնադրութիւններ կատարելու:

ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍԱԿԱՆ ԱՍՏԻՃԱՆ

Արքեպիսկոպոսն ու Պատրիարքը եպիսկոպոսական ձեռնադրութիւն ունին սակայն վարչական տարբեր իրաւասութիւններ: Արք կամ Արհի, կը նշանակէ մեծ, այսինքն այն եպիսկոպոսն է որ իր վարչական իրաւասութեան տակ ունի մէկ կամ աւելի եպիսկոպոսներ: Այժմ արքութիւնը վերածուած է պարզ տիտղոսի մը որ կը տրուի կաթողիկոսին կողմէ յատուկ կոնդակով: Պատրիարքը յունարէն բառ մըն է եւ կը նշանակէ Հայրապետ: Հայաստանեայց եկեղեցւոյ մէջ պատրիարք կը կոչուին Երուսաղէմի եւ Կոստանդնուպոլսոյ հայոց նուիրապետական աթոռները գլխաւորող արքեպիսկոպոսները:

ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ

Կաթողիկոս կը նշանակէ ընդհանուր պետ: Ան նախանձախնդիր պահապանն է մեր եկեղեցւոյ դաւանութեան ծէսին, կանոններուն եւ աւանդութեան: Ան Հայաստանեայց Առաքելական Սուրբ եւ Ուղղափառ եկեղեցւոյ բացարձակ հովուապետն է: Կաթողիկոսն է որ կը ձեռնադրէ եպիսկոպոսները եւ կ'օրհնէ սրբալոյս միւռոնը: Անոր օրհնութեամբ եւ կարգադրութեամբ կը վճռուին կարելոր հարցերը եւ ամուսնալուծումներու վճիռները միայն կաթողիկոսը տալու իրաւունք ունի:

ԱՍՓՈՓՈՒՄ

Ձեռնադրութեան համար անհրաժեշտ են հետեւեալ պայմանները՝
ա. ըլլալ չափահաս, եւ ունենալ մարմնական, մտաւոր եւ հոգեւոր անթերի վիճակ: (Ղեւտ. ԻԱ 16 - 18.21):

- բ. ունենալ կոչումին համապատասխան մտային եւ հոգեւոր պատրաստութիւն:
- գ. արժանի ըլլալ աստուածային պաշտօնը ստանձնելու:
- դ. ներքնապէս արժանի ըլլալու զգացումը ունենալ:
- ե. բարի վկայութիւն ունենալ ժողովուրդին կողմէ:
- զ. յանձնառու ըլլալ հետեւելու ուղղափառ եկեղեցւոյ կանոններուն եւ մերժել բոլոր աղանդաւորական շարժումներն ու հերետիկոսութիւնները:

Անհրաժեշտ է նաև որ նուիրեալ եւ բարեպաշտ ծնողներու զաւակ ըլլայ:

Յովհաննէս Մանդակունին կ'ըսէ՝ «Քահանան ամենակալ Աստուծոյ հրեշտակն է: Եթէ արհամարես քահանան արհամարած կ'ըլլաս Աստուած որ անոր ձեռնադրեց եւ անոր միջոցաւ Ինքն է որ պատարագի խորհուրդը եւ մկրտութիւնը կը կատարէ: Թէեւ անոնք արժանի չեն ահեղ խորհուրդին մօտենալու, սակայն մարդկանց փրկութեան համար Աստուած չի զլանար Սուրբ Հոգիի շնորհները: Եթէ դուն սրբութեամբ հաղորդակից դառնաս սուրբ Խորհուրդին, քահանային պիղծ ըլլալը քեզի չի փաստեր, ինչպէս որ դուն եթէ պղծութեամբ մօտենաս սուրբ խորհուրդին, քահանային մաքրութիւնը քեզի օգտակար չի կրնար ըլլալ: Իսկ եթէ մտածես որ արատաւոր քահանային ձեռքով սուրբ Հոգիի շնորհները չեն իջներ Պատարագի ընթացքին, այն ատեն կը խախտես եկեղեցւոյ կարգը եւ քու քրիստոնէութիւնդ »:

Գիտէի՞ր թէ ...

Տեառնընդառաջի մասին կարելի է կարդալ միայն Ղուկասի աւետարանին մէջ: Մատթէոս, Մարկոս եւ Յովհաննէս Սուրբ աւետարանիչները չեն ակնարկած Յիսուսի կեանքի այս դէպքին:

**Ի՞նչ կը տօնենք
Փետրուար 14-ին**

Երբ մեր շուրջը St. Valentine կը տօնուի, մենք պետք է յիշենք թէ Հայ Եկեղեցին այդ օրը Տեառնընդառաջ կը տօնէ: Տեառնընդառաջը, 40 օրուայ Յիսուս Մանուկին տաճար տարուելու եւ Աստուծոյ նուիրուելու օրն է: Նախորդող գիշերը, 13-ին, եկեղեցւոյ մէջ արարողութիւն տեղի կ'ունենայ, կրակ կը վառեն եկեղեցւոյ բակին մէջ ու հաւատացեալներ իրենց մումերը վառելով տուն կը տանին:

ՏԵԱՌՆԸՆԴԱՌԱՋ

Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ տէրունի տօներէն մէկն է: Ան յիշատակն է 40 օրուայ մանուկ Յիսուսի տաճար բերուելուն ու Աստուծոյ ընծայուելուն: Տեառնընդառաջը անշարժ տօն մըն է, եւ ամէն տարի զայն կը տօնենք Սուրբ Ծնունդէն 40 օրեր ետք, Փետրուար 14-ին:

Տեառնընդառաջի օրը, եկեղեցիէն ներս պատարագ կը մատուցուի, Եկեղեցիին 4 անկիւնները կը կարդացուին աւետարանի համապատասխանող հատուածներ: Կը յիշատակուին նաեւ ծերունի Միմոնն ու Աննա մարգարէուհին, որոնք Յիսուսի տաճար ընծայման ներկայ գտնուեցան:

Տասներկու Մարգարէները

Այս տարուայ Փետրուար 4-ին Հայաստանեայց Եկեղեցին կը յիշատակէ Տասներկու Մարգարէներու տօնը: Այս տասներկուքը կը կոչուին նաեւ «փոքր» մարգարէներ ի տարբերութիւն Եսայի, Երեմիա, Եզեկիէլ և Դանիէլ «մեծ» մարգարէներու: Մարգարէներն այն անձերն էին, որոնց միջոցով Աստուած կը խօսէր եւ ժողովուրդին կը յայտնէր իր կամքը: Անոնք Աստուծոյ խօսնակներն էին երկրի վրայ, որոնք կը խրատէին եւ կը նախագգուշացնէին Իսրայէլի ժողովուրդին վերահաս վտանգներու համար՝ ետ պահելով զանոնք մեղքի մեջ իյնալու գայթակղութենէն: Մարգարէները յստակ կը գիտակցէին, որ Աստուած է իրենց միջոցով խօսողը, այդ պատճառով է, որ Աստուածաշունչին մէջ յաճախ կը հանդիպինք յետեւեալ արտայայտութիւններուն. «Աստուած ինձի ըսաւ», «Աստուած այսպէս կ'ըսէ» եւ այլն: Մարգարէները յաճախ ապացուցելու համար Աստուծոյ կողմէ ընտրուած ըլլալու իրականութիւնը Բարձեալի զօրութեամբ հրաշքներ կը գործէին: Ամէն անգամ, երբ կ'արտասանէնք Հաւատամքը, Ս. Հոգիին մասին կ'ըսենք «Որ խօսեցաւ յօրէնս եւ ի մարգարէս եւ յաւետարանս» այսինքն, «Սուրբ Հոգին խօսեցաւ, Օրէնքի, Մարգարէներու եւ Աւետարանի միջոցով», մէկ անգամ մը եւս փաստելով, որ Աստուած խօսած է մեզի հետ նաեւ մարգարէներու միջոցով:

Մարգարէները իրենց յայտնութիւնները կը ստանային տեսիլքներու, առակներու, խորհրդանշաններու ձեւով: Անոնք կապող օղակն էին Աստուած-մարդ յարաբերութեան մէջ: Մը. Մարգարէներու նպատակն էր բիրեղացնել եւ ժողովուրդի մէջ արմատաւորել այն գիտակցումը, որ Աստուած է իրենց առաջնորդը, ինչպէս նաեւ ամրապնդել անոնց մէջ Մեսիայի գալստեան և Անոր արքայութեան նկատմամբ հաւատքը: Մեսիայի վերաբերեալ բոլոր մարգարէութիւնները իրականացան Նոր Ուխտով՝ Յիսուս Քրիստոսով:

Տարբեր ժամանակներու ընթացքին ապրած ու գործած են 12 մարգարէները:

Ովսէ. Աստուծոյ խօսքի տարածողն է եղած Ամովսէն ետք 750 թ-ին Ն. Ք.: Ան իր առաքելութիւնը շարունակած է մինչեւ ասորեստանցիներու կողմէ Մամարիայի գրաւումն ու Իսրայէլի թագաւորութեան վերացումը 722-721 թթ.: Այդ ժամանակ պետութիւնը կազմալուծուած վիճակ ունէր, իսկ Ասորեստանը երթալով ալ աւելի կը հզօրանար: Ովսէն իր մարգարէութեան մեջ կը վատահամբաւէ Իսրայէլի բարոյական մեծ անկումը, ընկերային արդարութեան վերացումն ու կը յայտարարէ վերնախաւի անպատասխանատուութեան մասին: Ովսէի շրթներով Աստուած կը խօսի իր սիրոյ մասին: Իսկ այդ սերը կը պահանջէ, որ մեզմէ վանենք ամէն անօրէնութիւն և զգուշանանք կուռքերու խաբկանքէն:

Ամովս. Ամենահին մարգարէն է, որուն գործերն ու խօսքերը առանձին սուրբ գրային ժողովածու կազմեցին: Եղած է հովիւ՝ բնակելով Բեթլեհէմէն ոչ հեռու գտնուող Թեկուս գիւղին մէջ: Գործած է Ը. դարու երկրորդ քառորդին ընթացքին: Իր մարգարէութեան մէջ կը խօսի Աստուծոյ մեծութեան, իշխանութեան և արդարութեան, օրէնքի, յատկապէս պաշտամունքի մասին, կարեւորելով աղքատներու ու կարիքաւորներու իրաւունքներու պահանջները: Խիստ ձայնով կը դիմէ հարուստներուն, հզօրներուն, դատաւորներուն ու քահանաներուն:

Միքիա. Մորեստ գիւղէն է, որ շատերը կը նոյնացնեն մեր օրերու Թել-ալ-ժատիտայի հետ: Ապրած է Ն. Ք. Ը. դարուն: Ան բոլորին նախագգուշացուցած է Երուսաղէմի կործանման մասին, որ հետեւանքն էր ժողովուրդի գործած մեղքերու ու տիրող ընկերային անարդարութեան՝ կոչ ընելով ժողովուրդին ապաշխարութեան ու հնազանդութեան

Աստուծոյ կամփին:

Յովէլ. Անոր ապրած ժամանակաշրջանի եւ մարգարէութեան շարադրման ժամանակն անյայտ է: Կը խօսի «Տիրոջ օրուայ» մասին՝ յորդորելով ժողովուրդին, որ դառնան դէպի Աստուած: Մարգարեացած է, որ օր մը Աստուած իր Հոգին պիտի հեղէ մարդկանց վրայ: Այս մարգարէութիւնը կատարուեցաւ Հոգեգալուստին, երբ Սբ. Հոգին հրեղէն լեզուներու տեսքով իջաւ մարդկանց վրայ:

Արդիու. Ամենակարճ մարգարեական գիրքն է: Հաւանաբար գրուած է Ն. Ք. 587թ.-էն ետք: Մարգարէն կը յայտնէ, թէ Իսրայէլի թշնամի միւս ժողովուրդներու հետ պիտի կործանուի նաեւ Եդոմի ժողովուրդը. հասկցնելով իսրայէլացիներուն, որ վերջին խօսքն Աստուծոյ է, որ պիտի դատէ բոլոր ժողովուրդները:

Յովսան. Այս գիրքին մէջ կը պատմուի մարգարէի մը ձախորդութիւններու մասին, որ ամէն կերպ կը փորձէր չինագանդիլ Աստուծոյ կամփին, բայց ապարդիւն: Երեք օր ան փսաց կէտ ձուկի փորին մէջ, սակայն ապաշխարելէ ետք Աստուած հրամայեց կէտին դուրս նետել Յովսանը: Քրիստոս բազմիցս վկայաբերեց այս պատմութիւնը:

Նաւում. Նաւում բառը թարգմանաբար կը նշանակէ մխիթարիչ կամ զօրացնող: Գիրքը գրուած է 663 թուականին, Ն. Ք. ասորեստանցիներու կողմէ Թեբէի գրաման եւ 612 թ. Ն. Ք բաբելոնացիներու կողմէ Նինուէի կործանման միջեւ գտնուող ժամանակաշրջանի ընթացքին:

Ամբակում. Այս մարգարէի մասին մեզի ստոյգ տեղեկութիւններ չեն հասած: Ան ապրած է ճգնաժամային ժամանակաշրջանի մը ընթացքին: Ամբակումը տառապած է ուրիշներու դժբախտութեամբ, եւ դատապարտած է չարիքը: Գիրքը գրուած է հաւանաբար Է. դարի վերջերուն եւ Չ. դարի սկզբին Ն.Ք.:

Սոփոնիա. Այս մարգարէն քարոզած է Է. դարու վերջին Ն. Ք., նախորդելով Ամբակումի մարգարէութեանը: Սոփոնիան կը պատասխանէ մարդկանց մօտ կուտակուած հարցերուն, թէ արդե՞օք Աստուած կը հետաքրքրուի մարդոցմով, Ա՛ն է, որ կը տնօրինէ պատմութիւնը:

Անգէ. Գիրքին մէջ կը յիշատակուի Անգէ մարգարէի անունը, որ կը քարոզէ ի նպաստ Երուսաղէմի տաճարի վերականգնման: Ան կը յառաջացնէ այն միտքը որ ժողովուրդի աղքատութեան եւ բերքի սակաւութեան պատճառը Տաճարի անկումն էր և լքուած ըլլալն է: Փոքր ճառերը գրուած են մօտաւորապէս 520 թուականին Ն.Ք.:

Զարարիա. Ժամանակակիցն է Անգէ մարգարէի: Գիրքը բաղկացած է երկու մասերէ. առաջին մասը կը պարունակէ 520-518 թթ.վերաբերող մարգարէութիւններ, իսկ երկրորդ մասը գրուած է անելի ուշ:

Մաղաքիա. Գիրքը գրուած է Ե. դարու առաջին կէսին Ն.Ք.: Մաղաքիան, տեսնելով տիրող կացութիւնը, կը յորդորէ ժողովուրդին եւ քահանաներուն, որ փոխեն իրենց վարքը: Մարգարէն կը յիշեցնէ Աստուծոյ սիրոյ, Անոր զալստեան եւ դատաստանի մօտալուտ ըլլալու մասին:

Գիտէի՞ր թէ հակառակ այն իրողութեան որ Աւարայրի ճակատամարտը տեղի ունեցաւ Մայիս 26-ին, Հայաստանեայց Եկեղեցին Վարդանանցը կը յիշատակէ Բուն Բարեկենդանի նախորդող Հինգշաբթի օրը:

Ատովմանց հայազգի զորավարները՝ Ատով Գնունին և Մանաճիհր Ռշտունին իրենց գունդերով ծառայութեան մէջ էին Պարսից արքունիքի Յազկերտ կռապաշտ թագաւորի օրով:

Մոզպետերու հրահրումով, Յազկերտ կը սկսի հալածել քրիստոնէաներուն, Պարսկաստանի մէջ քրիստոնէութիւնը արմատախիլ ընելու համար: Ատովմանց Քրիստոսադաւան զորավարները հրովարտակ կը ստանան Յազկերտէն, որով վերջինս զիրենք իրենց հանդերձ զօրագունդերով կը կանչէ արքունիք՝ դաւանափոխ ընելու մտադրութեամբ:

Հայոց զորավարները նախ կը հնազանդին, սակայն, քաջատեղեակ ըլլալով թագաւորի նախապատրաստած որոզայթին, հայրենիք կը վերադառնան եւ կ'ապաստանին Անձեւացեաց գաւառին մէջ:

Տեղեկանալով հետապնդող պարսից մեծաքանակ բանակի մասին՝ Ատով Գնունի երանելի զինուորները, գօտեպնդուած լեռնաբնակ ճգնող սուրբի մարգարէութեամբ եւ Ատովի գիշերային տեսիլքով, կ'որոշեն կամաւոր նահատակուիլ: Պարսից զօրքը հասնելով հայոց զորավարներուն, կը շրջապատեն զիրենք եւ սուրով կը սպաննեն Քրիստոսը խոստովանող և փառաբանող, սաղմոսերգութեամբ մարտիրոսութեան գացող սուրբերը: Իսկ Մանաճիհր Ռշտունին իր ուղեկիցներով կը հասնի հայրենի Ռշտունիք և 449 թուականին կը նահատակուի:

Սուրբ Ոսկեանց քահանաները ըստ ազգային աւանդութեան, Հռոմի կայսեր կողմէ հայոց Մանատրուկ թագաւորի մօտ ուղարկուած 5 դեսպաններ էին, որոնք առաջին դարու կէսերուն գալով Հայաստան, կը հանդիպին Թադէոս Առաքեալին եւ անոր քարոզներէն ազդուած, կը մկրտուին՝ դառնալով քրիստոնէայ: Անոնցմէ գլխաւորը՝ Խռուսին (հայերէն՝ Ոսկի, այստեղէն ստացուած է Ոսկեանց) քահանայ կը ձեռնադրուի: Թադէոս առաքեալի նահատակութենէն ետք, Ոսկեանք կը մեկուսանան հայոց Ծաղկոտն գաւառի Ծաղկաւէտ կոչուած լեռներուն մէջ եւ շուրջ 40 տարի ճգնակեաց կեանք կը վարեն: Առաջնորդուելով աստուածային պատգամով՝ անոնք կը ներկայանան հայոց արքունիք՝ քրիստոնէութիւն քարոզելու հայոց Արտաշէս թագաւորին ու Սաթենիկ թագուհիին:

Արքունիքին մէջէն, Ոսկեաններուն կը հետեւին միայն Սաթենիկ թագուհիի ազգականները: Ալաններու երկրէն թագուհիին հետ Հայաստան եկած շուրջ 18 պալատականներ, որոնք կը մկրտուին Եփրատ գետին մէջ եւ Ոսկեաններուն հետ կը հեռանան դէպի լեռները:

Սաթենիկ թագուհիին ազգականները, որոնք կը հետեւին Ոսկեաններուն, իրենց գլխաւորի՝ Սուքիասի անունով յետագային կը կոչուին **Սուքիասեանք**:

Չյաջողելով համոզել եւ ետ վերադարձնել նախկին պալատականներուն՝ հայոց արքայորդիները վրէժխնդիր կ'ըլլան անոնց քարոզիչներուն՝ Ոսկեաններուն, սրախողխող ընելով զանոնք:

Ոսկեանները Հայ եկեղեցոյ առաջին նահատակներէն ու ճգնաւորներէն են: Անոնց յիշատակութիւնը, ըստ եկեղեցական օրացոյցի կը տօնուի կամ Առաջաւորաց Պահքին յաջորդող հինգշաբթի օրը (ինչպէս այս տարի) կամ Սուքիասեանց տօնի հետ միասին:

Յիշատակութիւն Սուրբ Սարգիս Զօրավարի Փետրուար 15

Վարդանանցէն
 12 օրեր առաջ
 եղող Շաբաթ օրը,
 Հայ եկեղեցին
 նուիրած է Ս.
 Սարգիս Զօրավարի
 յիշատակին:
 Ս. Սարգիս,
 Կապադոկիոյ
 Գամիրք գաւառէն
 էր. քաջ ու առաքինի
 զինուորական
 մը, որ զօրապետի
 աստիճանին հասաւ:
 Համարձակութեամբ
 կը քարոզէր
 Աւետարանը եւ
 կը կործանէր
 բազիլիկները: Երբ
 Յուլիանոս կայսրը,

որ քրիստոնէութիւնը ուրացած էր, գահ
 բարձրացաւ, Սարգիս, իր Մարտիրոս որդիին
 հետ Հայաստան ապաստանեցաւ՝ Տիրան
 թագաւորի մօտ եւ ժամանակ մը հոն մնալէ
 ետք անցաւ Պարսկաստան, պարսից Շապուհ
 թագաւորին մօտ՝ ծառայելով զինուորական
 ասպարէզին մէջ:

Մեծ եղաւ իր որդիին՝ Մարտիրոսին
 ազդեցութիւնը իր հսկողութեան ներքեւ
 գտնուող պարսիկ զօրքին վրայ. անոնց մէջէն
 քրիստոնէութեան դարձողներ եղան:

Այս պարագան հետզհետէ ուշագրաւ
 դառնալով, Սարգիս եւ իր գաւազնաբայական
 հրաւեր ստացան զոհ մատուցանելու
 արքունի մեհեանին մէջ: Սակայն, Սարգիս
 նոյնիսկ քաջութիւնը ունեցաւ անարգելու
 կուռքերը: Առ ի հետեւանք իրենց յանդուգն
 կեցուածքին՝ զօրավարն ու իր որդին մահուան
 դատապարտուեցան:

Իր պարսիկ զինուորներէն տասնըչորս
 (14) անձեր որոնք մինչեւ վերջ հաւատարիմ
 մնացեր էին իրեն, առին Սարգիսի մարմինը
 եւ մաքուր զգեստներով պատեցին:

Բայց թագաւորին հրամանով իրենք եւս
 զլիսատուեցան ու իրենց նահատակութիւնը

եւս կը յիշատակուի Սուրբ Սարգիսի եւ անոր
 Մարտիրոս գաւակին յիշատակին հետ, ամէն
 տարի:

Գիտէի՞ր թէ
 Ս. Սարգիսի տօնը Հայաստանի
 մէջ ընդունուած է նշել ոչ միայն
 եկեղեցական ծիսակատարութեամբ,
 այլեւ ժողովրդական
 սովորութիւններով:
 Ս. Սարգիս Զօրավարը
 երիտասարդներու արագահաս
 բարեխօսն է եւ սիրոյ երազանքը
 իրականացնող սուրբը: Ըստ
 ասանդութեան, Ս. Սարգիս պետք
 է հրեշտակներու ուղեկցութեամբ
 անցնի եւ տանիքին վրայ դրուած
 ալիւրին մէջ ձգէ իր սպիտակ ձիուն
 պայտին հետքը որպէսզի այդ տարի
 իրականանայ հաւատացեալի
 երազանքը:

Աղօթք Սուրբ Սարգիսին

Բարձրեալէն գերագոյն պատիւ
 ստացար Քրիստոսի քով բարեխօսելու
 համար եւ դարձար մեր խնդրանքները
 կատարող, աղօթքները լսող, սատանաները
 հալածող, ով արագահաս Սուրբդ
 Սարգիս:

Ցաւերով լեցուն մարդկային
 կեանքին զօրեղ բժիշկ. արտասուքը
 սրբող, նեղութեան մէջ ինկածներու
 վիշտերը դիւրութեամբ մեղմացնող,
 գերիները ազատող, ով արագահաս
 Սուրբդ Սարգիս:

Դուն որ ամէն տեղ կը յիշուիս ու
 կը փառաբանուիս, որովհետեւ գեղեցիկ
 եւ բարի անուն ես, հաւատացեալներուն
 շուրթերուն համար քաղցրահամ պտուղ:
 Գիշեր ու ցերեկ յոյսով քեզ կը կանչենք,
 արագահաս Սուրբդ Սարգիս, բարեխօս
 եղի՛ր, Քրիստոսի քով, մեր անձերուն
 համար:

ՂԵՒՈՆՊԵԱՆՔ

Յովսէփ կաթողիկոս, Սահակ եւ Թաթիկ եպիսկոպոսներ, Ղեւոնդ, Մուշէ, Արշէն, Սամուէլ քահանաներ, Քաջաջ եւ Աբրահամ սարկաւագներ եւ այլ հոգեւորականներ Ղեւոնդեանք անուան տակ կը ճանչցուին:

Ղեւոնդեանց քահանայից տօնը կը տօնուի Վարդանանց տօնի նախորդող Երեքշաբթի օրը, որ նաեւ տօնն է բոլոր քահանաներուն:

Պարսից Յազկերտ Բ. թագաւորը, Վարդանանց պատերազմէն ետք, Հայաստանի մէջ ապստամբական նոր խլրտումներ կանխարգիլելու համար, կարգ մը կասկածելի

նախարարներու հետ հոգեւորականներն ալ արգելափակեց:

454-ի Քուշանաց դէմ պատերազմի պարտութենէն ետք, Յազկերտ թագաւորը արգելափակուածներէն իւրաքանչիւրը տարբեր ձեւով սպաննեց: Ղեւոնդեանք հայ եկեղեցականութեան պարծանք ներշնչող սուրբերն են: Հայրենիքի եւ հաւատքի նկատմամբ նուիրումի գաղափարը Ղեւոնդեանք տուին իրենց անձնական օրինակով:

Սուրբ Թէոդորոս զօրավարը

համաքրիստոնէական սուրբ է, որուն յիշատակութիւնը Հայ եկեղեցին կը տօնէ Մեծ պահքի առաջին շաբաթ օրը:

Ըստ վարքագիրներու ծնունդով Ամասիա քաղաքի Սարու գիւղէն էր, քրիստոնէայ բարեպաշտ ծնողներու զաւակ:

4-րդ դարու սկիզբէն Դիոկղետիանոսի հալածանքներու ժամանակ, ապացուցելու համար կուռքերու հնարովի և կեղծ ըլլալը, գիշերով կրակի կը մատնէ հեթանոսական Ռէա չաստուածուհիի մեհեանը: Այս արարքին համար բանտ կը նետուի և մեծագոյն չարչարանքներէն յետոյ 306թ. կը նահատակուի՝ այրուելով կրակի վրայ:

Սուրբ Թէոդորոս զօրավարը յայտնի է նաեւ որպէս «վիշապասպան», որ քաջութեամբ ու հաւատքով յաղթած է հսկայ վիշապի: Օտար եկեղեցիներուն մէջ յայտնի է նաև «Դիոն» անուամբ, որ յունարէն կը նշանակէ «նորեկ» զինուոր:

Նորահրաշ Ս. Վարդանանց շարական

Հայաստանեայց եկեղեցին այս տարի Փետրուար 27-ին կը տօնէ Վարդանանց պատերազմի յիշատակը: Պատերազմի պատմականն ու իրողութիւնները բոլորին ծանօթ են: Պարսիկներու Յազկերտ թագաւորին ուղղուած պատասխան-նամակին հետեւեալ եզրափակումը ազդու եւ գեղեցիկ ոճով կ'ամփոփէ կացութիւնը:

«Այս հաւատքէն մեզ ոչ ոք չի՛ կրնար խախտել, ոչ հրեշտակները եւ ոչ մարդիկ, ոչ սուրը եւ ոչ հուրը, ոչ ջուրը եւ ոչ ալ ոեւէ այլ դառն հարուած...»:

Ազգայնակրօնական բնոյթ ունեցող այս տօնը Հայաստանեայց եկեղեցւոյ ամենէն աւելի ժողովրդականութիւն ունեցող տօներէն մէկն է, որուն հերոս-զօրավարները, իրենց յանձն առած զոհողութիւններուն եւ անխախտ հաւատքին ու յանդգնութեան շնորհիւ սուրբերու կարգին անցած են, եւ այլ սուրբերու նման, անոնց փառքը հիւսուած է շարականներու միջոցաւ:

Սրբոցն Վարդանանցի շարականներէն ամենէն աւելի ծանօթն է «Նորահրաշ պսակաւոր»ը: Ան Սբ. Ներսէս Շնորհալիի ստեղծագործութիւններէն մէկն է, որ Վարդանանց կանոնի «Օրհնութիւն»ն է: Այլ խօսքով, Վարդանանցի տօնի առաւօտեան ժամերգութեան գլխաւոր, կեդրոնական շարականն է եւ առաջին կարգին երգուողը:

Գիտէի՞ր թէ «Նորահրաշ պսակաւոր» շարականը բաղկացած է տասը (10) տուներէ եւ ան ծայրակապն է «Ներսէսի Երգ»-ին: Այսինքն եթէ այս շարականի տասը տուներու առաջին տողերէն իւրաքանչիւրին առաջին գիրերը առնելով քով-քովի զետեղենք, կը կարդանք «Ներսէսի Երգ» խօսքը: Ահաւասիկ 10 տուներու սկիզբները:

Նորահրաշ պսակաւոր և զօրագլուխ
առաքինեաց,
Երկնաւոր թագաւորին զինու յաղթեալ
պատերազմին,
Բենական լուսով լցեալ արիացեալն
քաջն Արտակ,
Սրբափայլ զգեստուք պճնեալք ի յերկնաւոր
հանդիսադրէն,
Էական բարոյն դիտմամբ ընդդէմ մեղացն
վառեցաւ,
Ստացեալ զհաւատոյ վահան յուսոյն
զրահիւք ծածկեալ,
Ի հոտ անոյշ ողջակիզեալ մատուցանէր
զինքն նուէր,
Երկոքումբք հարագատովք ընտրելագոյն
նահատակօք,
Բամկական խումբ հազարաց եւ երեսնից
թիւ ընդ վեցից,
Գոհութեամբ փառատրութիւն Երրորդութեանդ
նուագենք,....:

Գիտէի՞ր թէ Աւարայրի ճակատամարտը տեղի ունեցաւ 451 թուականի Մայիս 26-ին, Տղմուտ գետի ափին:

Սուրբ Սահակ Պարթևի (29.9.348 - 7.9.439)

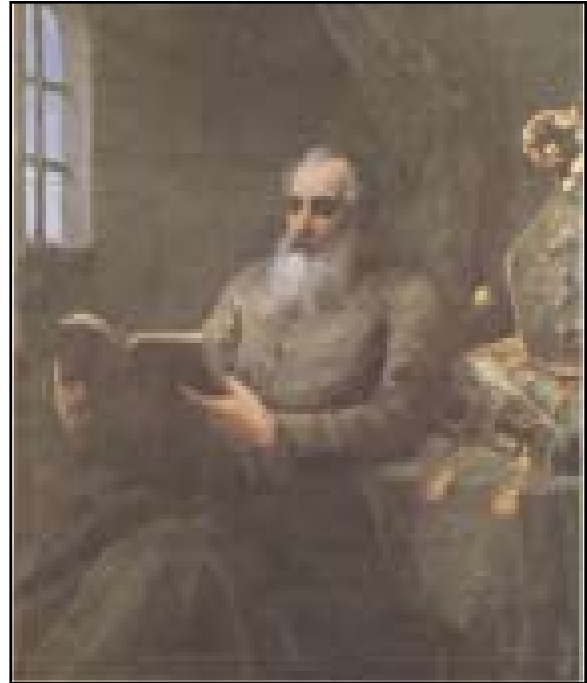
387 թուին, 39 տարեկան հասակին Հայոց կաթողիկոս ձեռնադրուած այս հոգեւորականին անունը մեր բոլորին ծանօթ է իբր հայ գիրերու գիւտէն ետք, հայերէն լեզուի եւ Աստուածաշունչի պատուիրաններու տարածման աշխատանքին մէջ առաջնահերթ դեր խաղացած անձնաւորութիւն: Սուրբ Սահակ Պարթևի կաթողիկոսութեան օրերուն (387 - 439) էր որ Մեսրոպ Մաշտոց եկեղեցական դարձաւ եւ լծուեցաւ հայ գիրերու ստեղծման աշխատանքին: Ս. Սահակ Պարթև, Հայ գիրերու գիւտէն ետք, տարիներ շարունակ զբաղած է հայրենիքի հոգեւոր կեանքի բարեկարգութեան վերաբերող հարցերով ու հիմնականապէս հայ դպրութեան ամենուրեք տարածումով:

Ս. Սահակ Պարթևի ծնած է 348թ. Կեսարիոյ մէջ եւ ըլլալով Ս. Ներսէս Մեծի որդին, Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչի տոհմէն է: Անոր միակ դուստրը՝ Սահականոյշ, Քաջն Վարդան Մամիկոնեանի մայրն է:

Նախնական ուսումը իր ծննդավայրին մէջ ստանալէ ետք, ան մեկնած է Բիւզանդիոն (Կ.Պոլիս) որ այդ ժամանակաշրջանին բարձրագոյն ուսման կեդրոններէն մէկն էր: Հոն, Սահակ պարթև տիրապետած է կրօնական, եկեղեցական եւ այլ գիտութիւններու, ինչպէս նաեւ բազմաթիւ օտար լեզուներու, որոնցմէ՝ յունարէնի եւ պարսկերէնի:

Ս. Սահակ Պարթևի կարգաւորած է Հայաստանեայց եկեղեցոյ տօնացոյցը, գրած է բազմաթիւ հոգեւոր կանոններ (շարականներու շարքեր), եղանակաւորած է շարականներ, պատարագամատոյց եւ ծիսական աղօթքներ: Ս. Սահակ Պարթև եւ Ս. Մեսրոպ Մաշտոց իրենց աշակերտներուն հետ ծաւալած են թարգմանչական աշխատանքները, որոնցմէ առաջինը հանդիսացած է Աստուածաշունչը: Այսպիսով Ս. Սահակ Պարթև նկատուած է մեր Ոսկեդարու կերտիչներէն մէկը:

Հայ եկեղեցին Ս. Սահակ Պարթևի յիշատակը կը տօնէ տարին 2 անգամ: Յիշատակի առաջին օրը Սուրբ Սարգիսի յաջորդող Շաբաթ օրն է, իսկ երկրորդը՝ Հոգեգալստեան յաջորդող 4-րդ Կիրակի օրուան յաջորդող Հինգշաբթի օրը՝ Ս. Մեսրոպ Մաշտոցի հետ:

Շարական՝ Ս. Սահակ Պարթևի հայրապետին

Դուն սուրբ հայրապետներուն արմատներէն մեզի գաւազան բխեցուցիր սուրբ Սահակ հայրապետը քու հօտդ հովուելու ո՛վ Քրիստոս:

Դուն հայերուս անգիտութեան խաւարը ջնջեցիր ասով իմաստութեան լոյսը ծագեցնելով Թորգոմի որդիներուն:

Դուն քու յառաջիկայ խորհուրդը տեսիլքով յայտնեցիր սուրբին, անոր յիշատակին ընդունէ տօնողներուս աղաչանքը:

Պահուած քառ

ս	ա	տ	ե	ր	ա	զ	մ	ա	գ	ն	ա
բ	զ	ա	ր	մ	ա	ն	ա	հ	ր	ա	շ
ք	ա	ա	ա	ր	ա	տ	օ	ր	ա	կ	ք
ս	տ	ր	մ	ա	ն	ա	ռ	ա	տ	ն	ա
ա	ի	ի	ի	բ	ա	ն	ա	հ	ի	ւ	ս
ր	կ	ա	ր	ե	ի	ք	ր	ա	տ	ա	կ
դ	հ	ի	ւ	դ	ա	ւ	ա	ն	դ	տ	ե
ա	կ	ջ	ն	ա	դ	օ	դ	ր	ն	ն	ր
ր	ա	ն	ւ	յ	ա	ջ	ն	ր	դ	ն	ա
ա	ր	կ	ա	ն	ա	բ	ր	ն	կ	ն	ն
ս	ա	կ	ւ	ն	մ	շ	ա	ա	կ	ա	ն
ա	վ	ա	ս	ա	կ	մ	կ	ա	ն	ա	ք
տ	հ	ա	ճ	ա	ն	ա	ս	ա	ր	հ	ր

աբեդայ	բանահիւս	գարմիկ	կոր	ճամբորդ	նկար	վասակ
ական	բարի	զնտան	կտոր	ճանապարհ	նման	վարակ
անգամ					նոր	վկայ
անկապ	երակ	ինք	հիւղաւան	մարի		
անտառ				մուկ	պատերազմ	տհաճ
	գամբիղ	կատար				
	գատիկ	կարող		յաջորդ	սարդարապատ	քանակ
բանակ	գարմանահրաշ	կարօտ	դողանջ	նարեկ		օտար

Բարեկենդան Առաջաւորաց Պահոց

Յատուկ է միայն Հայ Եկեղեցւոյ: Կը սկսի Մեծ Պահքէն 3 շաբաթ առաջ: Կը պահանջուի խիստ պահեցողութիւն: Հին ժամանակ, այդ օրերուն թոյլատրուած էր միայն աղ ու հաց ուտել, արգիլուած էր Ս. Պատարագ մատուցել: Առաջաւորաց Պահքի խորհուրդը հեթանոսական ապականութենէն մարդկային 5 զգայարաններու սրբուժն է: Հին օրերուն սովորութիւն կար մկրտութենէն առաջ 5 օր ծով պահել: Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչը նոյնպէս հրամայեց Տրդատ թագաւորին եւ միւսներուն մկրտութենէն առաջ 5 օր ծով պահել, որու շնորհիւ Տրդատը և ուրիշներ փրկուեցան իրենց հիւանդութիւններէն: Այդ պատճառով ալ Առաջաւորաց Պահքը կը կոչուի նաեւ փրկութեան պահք: Համաձայն Հայ Եկեղեցւոյ վարդապետներու, Առաջաւորաց Պահքը հաստատած է Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչը, ի յիշատակ վերոյիշեալ ծովապահութեան: Այս պահքի Առաջաւորաց կոչուելու վերաբերեալ կայ երկու մեկնութիւն. Ա. իբրեւ կարապետ Մեծ Պահքի, Բ. իբրեւ Հայոց առաջին պահքը: Առաջաւորաց Պահքը թիրիմացաբար անուանուած է նաեւ Ս. Սարգիսի պահք, որովհետեւ Առաջաւորաց Պահքին յաջորդող շաբաթ օրը Հայ Եկեղեցին կը տօնէ Ս. Սարգիսի տօնը: Հայ մատենագիրներու վկայութեան համաձայն, Առաջաւորաց Պահքը հին ժամանակներուն գոյութիւն է ունեցած նաեւ յոյներու ու լատիններու մօտ:

Առաջաւորաց Պահքի 5-րդ օրը (Ուրբաթ) կը յիշատակուի Ս. Յովսէփ մարգարէի քարոզութիւնն ու Նինուէի ապաշխարութիւնը ոչ իբրեւ Ս. Յովսէփ մարգարէի տօն, այլ իբրև մեծ ապաշխարութեան և ծովապահութեան օրինակ:

Գիտէ՞ր թէ Առաջաւորաց Պահքի առաջին 4 օրերուն ճաշու Աւետարան չի կարդացուիր եւ 5-րդ օրը կը կարդացուի Յովսէփ մարգարէի գիրքը:
Գիտէ՞ս թէ ինչո՞ւ այս տարի Առաջաւորաց Պահքը 4 օր է եւ ոչ թէ 5:

Եզակի գիրեր Հայերէն գիրերով Sudoku

գ	ե	դ	թ	ը	բ	ա	զ	է
զ	բ	է	դ	զ	ա	ե	բ	թ
ա	թ	ը	է	ե	զ	դ	զ	բ
ե	դ	ա	զ	զ	է	բ	թ	ը
ը	է	զ	ե	բ	թ	զ	դ	ա
թ	զ	բ	ը	ա	դ	ե	է	զ
բ	ա	զ	զ	է	ե	թ	ը	դ
է	ը	թ	ա	դ	զ	զ	բ	ե
դ	զ	ե	բ	թ	ը	է	ա	զ

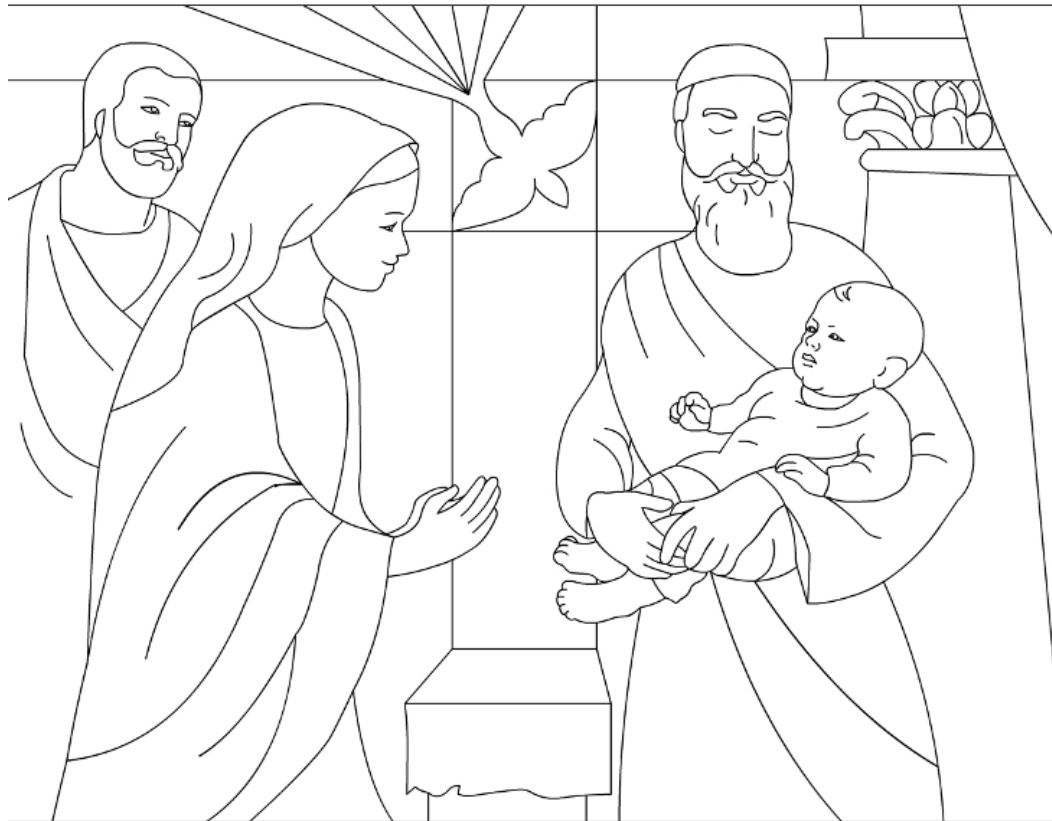
զ								թ
	է		զ		զ		ե	
	զ	ը		ա		է	զ	
		զ		դ		ա		
			բ		ը			
		դ		թ		զ		
	դ	զ		ե		թ	ա	
	ե		զ		դ		ը	
ը								բ

Նախորդ «Եզակի գիրեր»ուն լուծումը

Ամբողջացուր քառակուսիները, գործածելով ա, բ, գ, դ, ե, զ, է, ը, թ գիրերը պայմանաւ որ միայն մէկ անգամ գործածես իւրաքանչիւր գիր, իւրաքանչիւր

- . հորիզոնական գիծի վրայ
- . ուղղահայեաց գիծի վրայ եւ
- . իննեակ քառակուսիի մէջ:

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը Մանկապարտեզի անկիւն

Յիսուսի տաճար ընծայումը
«Տեառնընդառաջ Փետրուար 14»

Ամբողջացո՛ւր ըստ Ղուկաս 2.22-32-ի

Տիրոջ, նուիրուի, աղանիի, տատրակ, Սիմոն, Սուրբ Հոգին, Օծեալը, Յիսուսը, գոհաբանեց

Յովսէփն ու Մարիամը մանուկը Երուսաղէմ տարին ----- ընծայելու համար, որովհետեւ Տիրոջ Օրէնքին մէջ գրուած է. «Տիրոջ պէտք է ----- ամէն արու զաւակ, որ մօր առաջին զաւակն է». ինչպէս նաեւ Տիրոջ Օրէնքին համաձայն գոհ մատուցանելու զոյգ մը ----- կամ ----- երկու ձագ:

Այդ ժամանակ Երուսաղէմի մէջ ----- անունով մարդ մը կ'ապրէր: Սիմոն արդար եւ աստուածավախ մարդ մըն էր, ----- իրեն հետ էր եւ վստահեցուցած էր զինք՝ թէ Տիրոջ ----- չտեսած պիտի չմտնէր: Արդ, Սուրբ Հոգիէն առաջնորդուած՝ անիկա տաճար գնաց: Երբ ծնողքը մանուկ ----- տաճար բերին, որպէսզի կատարեն այն ինչ որ Օրէնքը կը պահանջէր մանուկին համար, Սիմոն իր գիրկը առաւ փոքրիկը եւ ----- զԱստուած:

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը

Նախակրթարան Ա., Բ. եւ Գ. դասարաններու անկիւն

- 1.- Որո՞ւ տօնը այս տարի կը տօնենք
Փետրուար 15-ին.
ա. Ս. Ղեւոնդեանց քահանաներուն
բ. Ս. Թեոդորոս Զօրավարին
գ. Ս. Վահան Գողթնացիին
դ. Սուրբ Սարգիսին:
- 2.- Այս տարի ե՞րբ կը տօնենք
Վարդանանցը.
ա. Փետրուար 6
բ. Փետրուար 11
գ. Մարտ 3
դ. Փետրուար 27:
- 3.- Այս տարի ե՞րբ է Բուն
Բարեկենդանը.
ա. Մարտ 2
բ. Փետրուար 10
գ. Փետրուար 16
դ. Փետրուար 19:
- 4.- Ո՞ր տարին տեղի ունեցաւ
Աւարայրի ճակատամարտը.
ա. 1666
բ. 405
գ. 301
դ. 451:
- 5.- Ո՞ր թուականին
նահատակուեցաւ Ղեւոնդ Երեցը.
ա. 1666
բ. 405
գ. 454
դ. 451:
- 6.- Վարդան Մամիկոնեանը
ո՞ր ճակատամարտին
նահատակուեցաւ.
ա. Աւարայր
բ. Սարդարապատ
գ. Նուարսակ
դ. Մանազկերտ:
- 7.- Յիսուս քանի՞ օրուայ էր երբ
առաջին անգամ Տաճար բերուեցաւ.
ա. 10
բ. 20
գ. 30
դ. 40:
- 8.- Բուն Բարեկենդանին յաջորդ օրը
ի՞նչ կը սկսի.
Մեծ ----:
- 9.- Վարդանանցը շաբթուան ո՞ր օրը
կ'ըլլայ.
ա. Երկուշաբթի
բ. Երեքշաբթի
գ. Չորեքշաբթի
դ. Հինգշաբթի:
- 10.- Հետեւեալներէն ո՞ր մէկը ճիշդ է.
ա. Սպիտակ Վարդան
բ. Ճերմակ Վարդան
գ. Կարմիր Վարդան
դ. Կանաչ Վարդան:

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը

Նախակրթարան Դ., Ե. եւ Զ. դասարաններու անկիւն

1.- Ս. Ղեւոնդեանց քահանայիցն
տօնը այս տարի ե՞րբ կը տօնենք.
ա. Մարտ 3
բ. Փետրուար 13
գ. Մարտ 1
դ. Փետրուար 25:

հօրեղբայրն է:
գ. Ս. Սահակ Պարթեւ Ս. Վարդանին
թոռն է:
դ. Ս. Սահակ Պարթեւ Ս. Վարդանին
գաւակն է:

2.- Սուրբ Սարգիսէն քանի՞ օրեր ետք
Վարդանանց կը տօնենք.
ա. 7
բ. 16
գ. 12
դ. 24:

6.- Մեծ պահքի առաջին շաբաթ օրը
ն՞ր սուրբին տօնը կը տօնենք.
ա. Վարդան Մամիկոնեան
բ. Ս. Թէոդորոս Զօրավար
գ. Ս. Յովհաննէս Որոտնեցի
դ. Ս. Յովհաննէս Օձնեցի:

3.- Ի՞նչ կը կոչուի Վարդանանցի
յաջորդող Կիրակին.

7.- Ո՞վ գրած է Վարդանանցի
նուիրուած «Նորահրաշ ...»
շարականը.

-----:

Ս. -----

4.- Ներկայիս՝ հետեւեալ 4
եկեղեցական աստիճաններուն
ա. Դոնապան
բ. Ընթերցող
գ. Երդմսեցուցիչ.
դ. Ջահակալ
կ'ականարկենք 4 գիրերէ բաղկացած
մեզի շատ ծանօթ աստիճանով մը.
ամբողջացո՛ւր

8.- Ո՞վ գրած է «Հաւատով
խոստովանիմ...»ը.

Ս. -----:

9.- Ամբողջացո՛ւր «մեծ»
մարգարէներու անունները.

ա. Ե----
բ. Ե-----
գ. Ե-----
դ. Դ-----:

5.- Ի՞նչ է Սուրբ Սահակ Պարթեւի
եւ Սուրբ Վարդան Մամիկոնեանի
ազգականական կապը.
ա. Ս. Սահակ Պարթեւ Ս. Վարդանին
մեծ հայրն է:
բ. Ս. Սահակ Պարթեւ Ս. Վարդանին

10.- Ո՞վ էր ան ձերունին որ
Տեառնընդառաջին գրկեց Յիսուսը.

Ս-----:

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը
Երկրորդականի անկիւն

1.- Թուէ՛ Ս. Ղեւոնդեանց քահանայիցն տօնին մէջ ընդգրկուող Կաթողիկոսին եւ երկու եպիսկոպոսներուն անունները:
ա. ----- կաթողիկոս
բ. ----- եպիսկոպոս
գ. ----- եպիսկոպոս

2.- Ամբողջացո՛ւր Ս. Վարդան Մամիկոնեանին խօսքը.
«Քանզի Հայր մեր զՍուրբ ----- գիտեմք եւ Մայր գ----- Եկեղեցի Կաթուղիկէ»:

3.- Թուէ՛ Նուարսակի դաշնագրին հայոց երեք (3) հիմնական պայմանները:
ա. Հայաստանի -----
բ. -----
ազատութիւն
գ. ----- վերացում

4.- Հետեւեալներէն ո՞ր մէկը գիտական աստիճան մըն է:
ա. Քահանայ
բ. Աբեղա
գ. Վարդապետ
դ. Եպիսկոպոս

5.- Թուէ՛ Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ Պատրիարքութիւնները.
ա. Ե-----
բ. Կ-----:

6.- Ո՞ր աւետարանին մէջ միայն կարելի է կարդալ Տեառնընդառաջի

մասին.
ա. Մատթէոս
բ. Մարկոս
գ. Ղուկաս
դ. Յովհաննէս

7.- Ամբողջացո՛ւր տարուան ո՞ր չորս օրերուն Ճաշու Աւետարան չի կարդացուիր.

----- Պահքի առաջին չորս օրերուն:

8.- Հայ Եկեղեցին Ս. Սահակ Պարթեւի յիշատակը տարին երկու անգամ կը նշէ.
ա. Ս. Սարգիսի յաջորդող Շաբաթ օրը եւ
բ.-----

9.- Ո՞ր «փոքր» մարգարէն 3 օր կէտ ձուկին փորին մէջ փաց.
ա. Յովէլ
բ. Յովսէան
գ. Նաւում
դ. Ամբակում

10.- Ամբողջացո՛ւր.

Ըստ աւանդութեան, Ո-----ց քահանաները, Հռոմի կայսեր կողմէ Սանատրուկ թագաւորի մօտ ուղարկուած 5 դեսպաններ էին:

2013-2014 Տարեշրջան (34-րդ)

Գործունեություն`

Ամեն Կիրակի Ժամը 10:30 – 1:00

Մանկապարտեզ : Ա., Բ. եւ Գ. Դասարաններ (3 - 5 տարեկան)

Նախակրթարան : Ա., Բ., Գ., Դ., Ե., Եւ Զ., Դասարաններ (6 - 11 տարեկան)

Երկրորդական : Ա., Բ., Գ., Դ. եւ Ե. Դասարաններ (12 - 16 տարեկան)

Յաւելեալ տեղեկութիւններու համար դիմել տնօրէնին`

Թորոս Պապիկեան

Հեռ. (514)-956-1277 email director@sourphagop.org

Կայքէջ`

www.sourphagop.org

14-րդ տարի

Ամսաթերթ`

«Մաշտոցի Արձագանգ»

www.sourphagop.org/մաշտոցի_արձագանգ

21-րդ տարի

Ամէն օր Վարդանանց է

Սփիւռքի տարածքին ապրող բոլոր հայերուն համար ամէն օր Վարդանանց պէտք է ըլլայ, եթէ հայապահպանումի պատերազմին մէջ մեր դիմագրաւած դժուարութիւններուն յաղթելու յոյսը վառ կ'ուզենք պահել:

Իւրաքանչիւր օրուան ծագող արեւուն հետ «ճերմակ ջարդ»ի սուրն է որ կը ճօճուի, քիչ մը եւս օտարացնելով բոլոր անոնք որոնք օրէ օր կը նուազեցնեն իրենց դիմադրականութիւնը եւ կը նօսրացնեն իրենց հայկականութիւնը, համակերպելու համար օտարութեան պայմաններուն:

Թշնամիին միջոցներն ու կարողութիւնները մեր ունեցած միջոցներուն ու կարողութիւններուն բազմապատիկն են: Մեր շարքերուն մէջ «Վասակեան» ըմբռնումի հաւատացողներուն թիւը տարուէ տարի կ'աճի: Այս բոլորին մէջ սակայն, մեր ռազմավարութիւնը պէտք է փայ Վարդանանց շունչով սերմանուած, որպէսզի այս մաշումի պատերազմը մենք հասցնենք Վահանեանց յաղթական եզրափակումին: Ահաւասիկ այս ռազմավարութեան հիմնաքարերը:

1. ՉՁԻՉԻԼ

Նկարագրի տէր անձ մը պէտք է գիտնայ թէ ե՞րբ պէտք է հաստատ կենայ իր կեցուածքին վրայ ու որոշէ ամէն գնով իր սկզբունքը եւ գաղափարը պաշտպանել: Ահա այդ ըրաւ Վարդան Մամիկոնեան ու մերժեց զիջիլ Քրիստոնէութենէն ըսելով «այս հաւատքէն մեզ ոչ ոք պիտի շեղէ»:

2. ՄԵՐԺԵԼ

Երբեմն մեզի պէս մտածող անձերուն թիւը քիչ կ'ըլլայ, իսկ հակառակորդներուն պէս մտածողներունը շատ: Բայց թիւով մեծ խումբը կրնայ նոյնքան զօրաւոր չըլլայ, որովհետեւ նոյնքան համոզում կրնայ չունենալ եւ նոյնքան բուռն ձեռով կրնայ չհաւատալ իր գաղափարին: Ահա այսպէս է որ թէեւ հայ քրիստոնէաները թիւով նուազ էին պարսիկներէն, բայց իրենց հաւատքին մէջ աւելի զօրաւոր ըլլալով, մերժեցին ընդունիլ Յակոբեանի առաջարկը:

3. ՀԱՄԲԵՐԵԼ

Վարդանի եւ իր 1036 ընկերներու նահատակումով սկսած պատերազմը աւարտեցաւ 33 տարիներ ետք իր եղբորորդի Վահան մամիկոնեանի յաղթանակով եւ 484 թուականի Նուարսակի մէջ ստորագրուած դաշնագրով: Այս դաշնագրով պարսիկները կ'ընդունէին Հայոց պայմանները.

- ա. Հայաստանի ինքնավարութիւն
- բ. Քրիստոնէական պաշտամունքի ազատութիւն
- գ. Ատրուշաններու վերացում:

Ահա այսօր, վարդանանցէն 1,563 տարիներ ետք, մենք որքա՞ն հաւատարիմ ենք քաջ Վարդանին եւ մենք ալ մեր կարգին

1. Հաստատ կը փսանք մեր Քրիստոնէական սկզբունքներուն վրայ
2. Հակառակ անոր որ մեր շուրջը շատ աւելի է թիւը անոնց որոնց հաւատամքը խոտոր է մեր Հայ Քրիստոնէայ սկզբունքներուն ու աւանդութիւններուն, եւ
3. Մենք այս բոլորին կը դիմադրենք համբերութեամբ եւ Քաջ Վարդանին պէս կ'ըսենք՝ Քանզի Հայր Մեր զՍուրբ Աւետարանն Գիտեմք եւ Մայր զԱռաքելական Եկեղեցի Կաթուղիկէ:

Գիտէի՞ր թէ Աւարայրի ճակատամարտով սկսած Վարդանանց պատերազմը 33 տարիներ տեւեց եւ վերջացաւ Վարդանի եղբորորդի Վահան Մամիկոնեանի յաղթանակով եւ Նուարսակի դաշնագրի ստորագրումով 484 թուականին: